

This Project is co-funded by the European Union and the
German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Depremden Etkilenen Bölgelerde Yerel Kamu Hizmetleri için Katılımcı, Kapsayıcı ve Yeşil İyileştirme Projesi (PACE)

İhtiyaç Analizi Raporları

Aralık 2025

Bu taslak rapor, Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) ve Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı'nın (BMZ) mali desteği ile yürütülmektedir. İçeriğinden yalnızca GIZ sorumludur ve Avrupa Birliği veya Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı'nın (BMZ) görüşlerini yansıtmaması zorunlu değildir.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Arka Plan

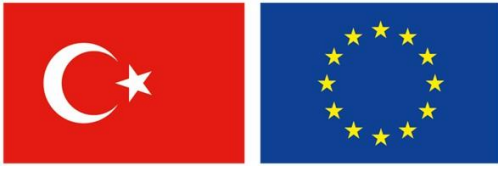
6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'nin güneydoğusunda meydana gelen depremler; Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde yıkıcı etkiler yaratmıştır. Bu afet, binlerce binanın geniş çapta yıkılmasına ve milyonlarca insanın yerinden edilmesine neden olmuştur. Bu felaket, hem gelecekteki afetlerin etkilerinin azaltılması, hem de etkilenen toplulukların korunması ve refahlarının sağlanması amacıyla yerel planlama ve kamu hizmeti sunumunda dayanıklı ve sürdürülebilir yaklaşımların kritik önemini ortaya koymuştur. Depremlerin hemen ardından Türkiye Cumhuriyeti, etkilenen illerde altyapının, yerel hizmetlerin ve sosyo-ekonomik koşulların yeniden inşası ve iyileştirilmesi için çalışmalar başlatmıştır. Avrupa Birliği ve Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ), bu ulusal çabaları, Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri ve ilgili kurumlarla yakın iş birliği içerisinde mali ve teknik destek sağlayarak desteklemektedir.

Buna yanıt olarak, yerel kamu hizmetlerinin sunumunu güçlendirerek Türkiye'nin deprem sonrası iyileştirme çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla '**Depremden Etkilenen Bölgelerde Yerel Kamu Hizmetleri için Katılımcı, Kapsayıcı ve Yeşil İyileştirme Projesi (PACE)**' başlatılmıştır. Proje, Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) ve Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı'nın (BMZ) mali katkısı ile ortak olarak finanse edilmektedir. PACE Projesi'nin ana faydalanıcısı ve koordinatörü Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı (ABB) olup; Türkiye Belediyeler Birliği, Vilayetler Birliği ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü proje ortaklarıdır. Proje, sürdürülebilir kalkınma ve uluslararası eğitim alanlarında uluslararası iş birliği hizmeti sunan Alman federal girişimi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH tarafından uygulanmaktadır.

PACE Projesi'nin amacı, depremden etkilenen **yerel yönetimlerin hizmet sunum kalitesini artırmak ve iyileştirme çalışmalarına toplum katılımını** sağlamaktır. Proje, yerel yönetimlerin daha yüksek kalitede, daha yeşil ve kapsayıcı bir şekilde planlama yapma ve hizmet sunma kapasitelerini güçlendirmeye odaklanmakta olup, AB'nin politika hedefleri ile uyumludur. Yerel yönetimlere sağlanan desteği tamamlayıcı olarak, PACE sivil toplum aktörleri ve yerel halkın yerel planlama, uygulama ve izleme süreçlerine katılımını artırmayı, böylece deprem sonrası iyileştirme çalışmalarına etkin bir şekilde katkı ve destek vermelerini sağlamayı hedeflemektedir.

Depremlerden etkilenen illerde, depremlerin öncesinde de birçok sosyo-ekonomik zorluk ve çevresel kırılganlık mevcuttur. Depremlerin sonucunda, birçok yerel yönetim temel kamu hizmetlerini sunmakta ciddi aksaklıklarla karşılaşmıştır. Karşılaşılan zorluklar arasında kurumsal kapasite eksikliği, dezavantajlı gruplara erişimin sınırlı olması ve atık yönetimi, çevre koruma, sağlık, eğitim, psikososyal destek ve sosyal hizmetler gibi temel hizmetlerin aksaması yer

This Project is co-funded by the European Union and the
German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

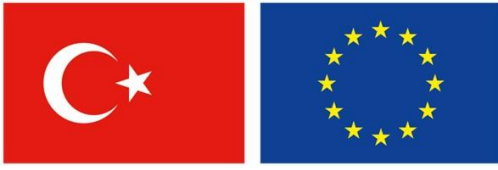

almaktadır. Yerel işletmeler, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler), ciddi finansal kayıplar ve operasyonel aksaklıklar, altyapı hasarı, mali sıkıntılar ve daha geniş ekonomik belirsizliklerle karşı karşıya kalmıştır.

Projenin hazırlık analizleri sırasında, ulusal ve yerel düzeydeki tüm temsilciler, yerel yönetimlerin zorlanan kapasiteleri göz önüne alındığında, sivil toplum kuruluşlarının hizmet sunumunda önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Mevcut durumda yerel yönetimlerin çoğu, etkilenen topluluklardaki tüm gruplara, özellikle gençler, yaşlılar, engelliler, azınlıklar ve mülteciler, kadınlar ve çocuklar gibi en dezavantajlı veya kırılgan gruplara ulaşmakta zorluk yaşamaktadır. Ayrıca tüm temsilciler, depremden etkilenen bölgelerde sosyo-ekonomik iyileşmenin sağlanması için kritik önem taşıyan yerel kamu hizmetlerinin yeniden tesis ve iyileştirilmesinin ön koşulu olarak, yerel yönetimler ile yerel sivil toplum kuruluşları arasında uzun vadeli iş birliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

TASLAK

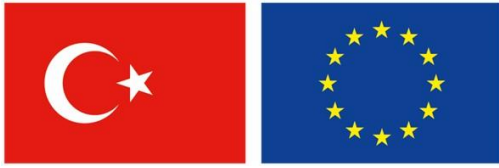
This Project is co-funded by the European Union and the
German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Defne Belediyesi İhtiyaç Analizi Raporu: Afet Sonrası Yerel Yönetim Kapasitesinin Değerlendirilmesi

Dr. Zehra Güngördü

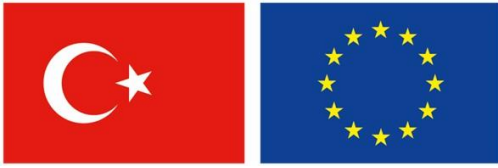
This Project is co-funded by the European Union and the
German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	6
1. Defne Belediyesi'nin Planlama Kapasitesi ve Hizmet Öncelikleri	7
2. Defne Belediyesi'nin Hizmet Öncelikleri Eksenini	8
3. Sivil Katılım Ekseninde Defne Belediyesi ve Hizmet Öncelikleri	13
SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME	18
EK-1: GÖRÜŞÜLEN KURUM LİSTESİ VE ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ	23
Şekil 1. Defne Belediyesi'nin Yeniden Yapılanması	10
Şekil 2. Defne'de Sivil Katılımın Güçlendirilmesi	15
Tablo 1. Defne Belediyesi Kurumsal Analizi: Derinlemesine Mülakat Bulguları	8
Tablo 2. Defne Belediyesi'nin Hizmet Sunum Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Öne Çıkan Hizmet Öncelikleri, Teknik Destek ve İşbirliği Gereksinimleri	11
Tablo 3. Defne Belediyesi'ne Yönelik Çalıştay Bulguları ve Tematik Değerlendirmeler	13
Tablo 4. Defne Belediyesi'nin Sivil Katılım Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Öne Çıkan Hizmet Öncelikleri, Teknik Destek ve İşbirliği Gereksinimleri	16
Tablo 5. Defne Belediyesi – Bütüncül Yeniden Yapılanma ve Dönüşüm Çerçevesi	20

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

GİRİŞ

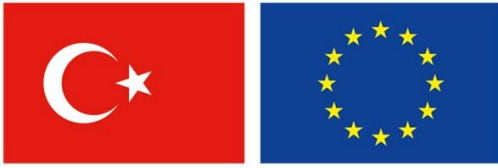
Bu rapor, Avrupa Birliği ve Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) tarafından ortaklaşa finanse edilen “Depremden Etkilenen Bölgelerde Yerel Kamu Hizmetleri için Katılımcı, Kapsayıcı ve Yeşil İyileşme Projesi (PACE)” kapsamında hazırlanmıştır. Proje, ana yararlanıcı kurum olan Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından koordine edilmekte ve Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) tarafından yürütülmektedir. Projenin ortakları Türkiye Cumhuriyeti Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Türkiye Belediyeler Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Vilayetler Birliğidir.

PACE Projesi, depremden etkilenen bölgelerde yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi, afet sonrası hizmetlerin etkin biçimde yeniden tesis edilmesi, yeşil iyileşme süreçlerinin desteklenmesi ve kapsayıcı kalkınma politikalarının yerel düzeyde uygulanmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışma, Hatay Defne Belediyesi özelinde, yerel yönetimlerin planlama, afet yönetimi, yönetim, katılım, kapsayıcılık, dijitalleşme, yeşil dönüşüm ve finansman alanlarındaki mevcut kurumsal durumlarını bütüncül biçimde analiz etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, Defne Belediyesi'nin mevcut kurumsal yapısını ve planlama kapasitesini değerlendirerek hizmet sunum süreçlerindeki güçlü ve zayıf yönleri ortaya koymaktır. Araştırma, saha gözlemleri, kurum temsilcileriyle yapılan mülakatlar ve katılımcı çalıştay bulgularına dayanmaktadır. Bu yöntem aracılığıyla, kurumun örgütsel işleyişi, koordinasyon yapısı ve yerel düzeydeki yönetim pratikleri ayrıntılı biçimde incelenmiştir.

Araştırma, 1–5 Ekim 2025 tarihleri arasında yürütülmüş olup Defne Belediyesi ile odak grup niteliğinde derinlemesine bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere Etüt ve Proje Müdürlüğü, Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü, Strateji ve Geliştirme Müdürlüğü, İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, Sosyal İşler Müdürlüğü ile Park ve Bahçeler Müdürlüğü temsilcileri katılmıştır. Söz konusu görüşmeler, belediyenin kurumsal kapasitesine, stratejik önceliklerine ve afet sonrası karşılaşılan temel zorluklara ilişkin önemli içgörüler sunmuştur. Katılımcı birimlerin yeniden yapılanma sürecine dair değerlendirmeleri, kurum içi işleyiş ve planlama mekanizmalarına yönelik mevcut perspektifi daha belirgin hale getirmiştir. Odak grup ve mülakatların ardından, Defne'nin yeniden yapılanma ve sürdürülebilir kalkınma sürecine ilişkin bulguların derinleştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen çalıştay sonuçları da analize dâhil edilmiştir. 8 Ekim 2025 tarihinde Defne Boğaziçi Otel'de düzenlenen çalıştay, belediye temsilcilerinin yanı sıra ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, akademisyenler ve yerel paydaşların katılımıyla yürütülmüştür. Çalıştay sürecinde katılımcılar, kentin mevcut durumu, öncelikli hizmet alanları, yerel kapasite düzeyi ve kurumsal ihtiyaçlara ilişkin görüş ve önerilerini paylaşmış; afet sonrası iyileşme ve

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

dönüşüm sürecine yönelik ortak değerlendirmelerde bulunmuştur. (Görüşülen kişiler ve çalıştay katılımcı listesine Ek-1'de yer verilmiştir.)

Araştırma kapsamında elde edilen veriler, nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bulgular, yerel yönetimlerin dayanıklılık, kapsayıcılık, dijitalleşme ve sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir gelişim gösterebilmeleri için somut politika ve uygulama önerileri sunmaktadır. Çalışma sonucunda, Defne Belediyesi için öncelikli hizmet alanları belirlenmiş; bu alanlar afet yönetimi, kurumsal planlama, yeşil dönüşüm, sosyal kapsayıcılık ve dijital kapasite temaları altında yapılandırılmıştır. Bu çerçevede rapor, yerel yönetimlerin afet sonrası yeniden yapılanma sürecinde katılımcı, kapsayıcı ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine dayalı bir kurumsal dönüşüm modeli oluşturulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

1. Defne Belediyesi'nin Planlama Kapasitesi ve Hizmet Öncelikleri

Defne Belediyesi'nin 2025–2029 Stratejik Planı, 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından kentin yeniden yapılanmasını afet yönetimi ve kentsel dirençlilik odağında ele alan bütüncül bir çerçeve sunmaktadır. Plan afet risklerinin azaltılması, imar planlarının güncellenmesi, yeşil altyapının güçlendirilmesi, iklim uyumu ve sosyal dayanışmanın artırılması gibi hedefleri bir arada değerlendirerek sürdürülebilir kentsel gelişimi amaçlamaktadır. Ayrıca, Kent Bilgi Sistemi, afet lojistiği, toplanma alanları ve iklim dostu ulaşım gibi eylemler aracılığıyla dijitalleşme ile afet yönetimini entegre eden bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Katılımcı yönetim ilkesi doğrultusunda halkın, sivil toplum kuruluşlarının ve üniversitelerin planlama süreçlerine dâhil edilmesi, kurumsal ve toplumsal dayanıklılığı güçlendirmektedir. Bu yönüyle plan, Defne Belediyesi için sürdürülebilir, dirençli ve kapsayıcı bir kentsel dönüşüm modeli sunmaktadır.

Stratejik plan aynı zamanda 12. Kalkınma Planı, TR63 Bölge Planı ve Hatay Turizm Master Planı ile tematik ve stratejik açıdan güçlü bir uyum sergilemektedir. Afet risk azaltımı, imar bütünlüğü, kent bilgi sistemi ve yeşil dönüşüm hedefleri, ulusal ve bölgesel planların mekânsal gelişim, iklim uyumu ve çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımlarını desteklemektedir. Turizm bakımından ise kültürel ve doğal mirasın korunması, sürdürülebilir turizm altyapısı ve yeşil ulaşım politikaları aracılığıyla üst ölçekli turizm vizyonunu yerel düzeyde somutlaştırmaktadır. Böylece stratejik plan, kapsayıcı ve insan odaklı kalkınmayı belediyenin temel yönetim ilkesi haline getirmektedir.

Defne'nin stratejik planını ilişkilendirebileceği 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 2018 tarihli olup, deprem sonrası yeniden yapılanma sürecinde planlama hiyerarşisi fiilen işlemez hale gelmiştir. Acele kamulaştırma ve 6306 sayılı Kanun kapsamındaki rezerv alan uygulamaları, yerel planlarla üst ölçekli plan arasındaki bağlantıyı zayıflatmış ve mekânsal uyumu bozmuştur. Her ne

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

kadar mevcut üst ölçekli planla tam uyum sağlanamamış olsa da, Defne Belediyesi Stratejik Planı, kentin geleceğini ekolojik temelli, dirençli ve planlı bir anlayışla yeniden kurgulama hedefi taşımaktadır. Bu nedenle Çevre Düzeni Planı'nın güncellenmesi, stratejik planın uygulanabilirliği ve yerel planlama bütünlüğünün sağlanması açısından öncelikli bir gerekliliktir.

Sonuç olarak, Defne Belediyesi Stratejik Planı içerik olarak kapsayıcı, sürdürülebilir ve yeşil dönüşüm odaklıdır; ancak diğer planlarla uyumun sağlanması, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve üst ölçekli planların revizyonu ile desteklenmedikçe uygulama gücü sınırlı kalacaktır. Bu bağlamda, planların entegrasyonu sadece mekânsal değil, aynı zamanda yönetsel, finansal ve toplumsal katılım eksenlerinde de güçlendirilmelidir.

2. Defne Belediyesi'nin Hizmet Öncelikleri Eksen

Defne Belediyesi'nin 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından kurumsal, teknik ve sosyal düzeyde yaşadığı dönüşüm süreci, 2 Ekim 2025 yapılan derinlemesine mülakatlarla kapsamlı biçimde değerlendirilmiştir. Görüşmeler, belediyenin yeniden yapılanma döneminde karşılaştığı temel sorunları, mevcut kapasite sınırlılıklarını ve ortaya çıkan yeni fırsat alanlarını 5 ana tema altında toplamaktadır. Aşağıdaki tablo, bu temalar üzerinden öne çıkan bulguları ve genel değerlendirmeleri özetlemekte; hem metin özetinin görsel tamamlayıcısı hem de bağımsız bir "analitik özet" olarak kullanılabilir niteliktedir.

Tablo 1. Defne Belediyesi Kurumsal Analizi: Derinlemesine Mülakat Bulguları

Tema Başlığı	Özet Bulgular
Afet Yönetimi ve Dirençlilik	Deprem sonrası hizmetler durma noktasına gelmiş; afet senaryosu, tahliye planı ve erken uyarı sistemi yoktur. Koordinasyon zayıf, iletişim çökmüştür. Yaklaşım fiziki iyileşmeye odaklanmış, yerel dayanıklılık potansiyeli gönüllü çalışmalarla sınırlı kalmıştır.
Kurumsal Kapasite ve Uluslararası İşbirlikleri	Belediyenin GIZ dışında uluslararası işbirliği deneyimi yoktur. RE-CEED ve PACE projeleri önemli bir başlangıç olmakla birlikte kurumsal hafıza ve fon yönetimi kapasitesi zayıftır.
Planlama Kapasitesi ve Yenilikçi Yaklaşımlar	Planlar güncel değildir; KBS ve dijital veri tabanı yoktur. Yeşil altyapı ve afet risk azaltımı planlamada öne çıksa da teknik personel ve altyapı yetersizliği uygulamayı sınırlamaktadır.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Katılım, Kapsayıcılık ve Sosyal Dayanışma	Katılım mekanizmaları biçimseldir; kırılğan gruplara yönelik hizmetler proje bazlı ve sınırlıdır. Mahalle gönüllü ağırlı güçlü bir toplumsal dayanışma potansiyeli sunmaktadır.
Yeşil Dönüşüm, Dijitalleşme ve Finansal Dayanıklılık	Yeşil dönüşüm adımı atılmamıştır; dijital altyapı ve sosyo-mekânsal veri tabanı eksikliği kentsel yönetimi ve izleme kapasitesini zayıflatmaktadır.
Genel Değerlendirme	Kurumsal, teknik ve sosyal kapasite sınırlılıkları yeniden yapılanmayı güçleştirmektedir. Süreç proje bazlı ve dış kaynağa bağımlıdır. Defne'nin iyileşme süreci fiziki onarımla sınırlı kalmamalı; yeşil dönüşüm, dijitalleşme, sosyal kapsayıcılık ve mali sürdürülebilirlik eksenleriyle bütüncül yürütülmelidir.

Defne Belediyesi ile gerçekleştirilen derinlemesine mülakatlar ve saha değerlendirmeleri sonucunda, afet sonrası yeniden yapılanma sürecinde öne çıkan beş temel hizmet önceliği belirlenmiştir:

(1) sosyo-mekânsal veri tabanı kurulması, (2) proje ve fon yönetimi için teknik ekip oluşturulması, (3) atık yönetimi konusunda teknik destek, (4) iyi örnek deneyim aktarımı, (5) iklim eylem planı hazırlanması.

- **Sosyo-mekânsal veri tabanı** demografik yapı, risk alanları, altyapı durumu ve sosyal hizmet erişimi gibi verilerin izlenmesini sağlayarak bilgiye dayalı karar alma, kurumsal hafıza ve afet risklerinin yönetimi açısından kritik bir yönetim aracı niteliğindedir.
- **Teknik proje ekibinin yetiştirilmesi** belediyenin ulusal ve uluslararası fonlara erişimini güçlendirecek, ortak projeler yoluyla kurumsal iş birliklerini artırarak yeniden yapılanma sürecinde sürdürülebilir finansman kapasitesi oluşturacaktır.
- **Atık yönetimi teknik desteği** kaynağında ayrıştırma, geri dönüşüm ve sıfır atık uygulamalarını güçlendirerek çevresel sürdürülebilirlik, halk sağlığı ve kaynak verimliliğini artıracaktır.
- **İyi örnek deneyim aktarımı** diğer belediyelerin ve uluslararası kuruluşların başarılı uygulamalarından yararlanılmasını sağlayarak kurumsal öğrenme, yenilikçilik ve uygulama hızını artıracaktır.
- **İklim eylem planı hazırlanması**, iklim değişikliğinin yerel etkilerine uyum, karbon azaltım politikalarının geliştirilmesi ve yeşil dönüşümün planlı şekilde uygulanması için stratejik bir araç niteliğindedir. Bu süreç, fonlara erişimi kolaylaştırarak düşük karbonlu ve dirençli bir kent modeli için yol haritası sunacaktır.

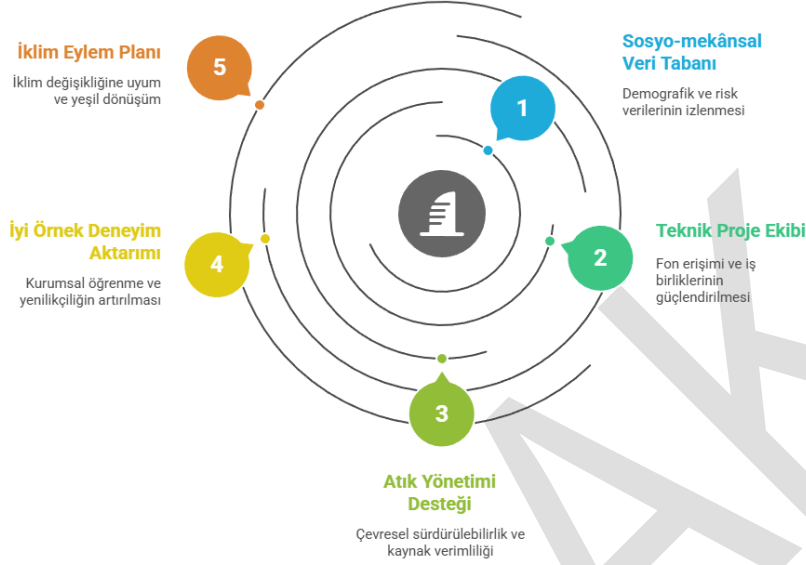
Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Şekil 1. Defne Belediyesi'nin Yeniden Yapılanması

Sonuç olarak, belirlenen bu beş öncelik, Defne'nin yeniden yapılanma sürecinde veri temelli, çevresel açıdan sürdürülebilir, finansal açıdan erişilebilir ve kurumsal olarak güçlendirilmiş bir yönetim yapısına geçişi için kritik öneme sahiptir. Bu kapsamda hazırlanacak Tablo 2, öncelikli müdahale alanlarını, teknik destek ihtiyaçlarını, potansiyel iş birliği kurumlarını ve beklenen etki alanlarını bütüncül bir çerçevede sunacaktır.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Tablo 2. Defne Belediyesi'nin Hizmet Sunum Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Öne Çıkan Hizmet Öncelikleri, Teknik Destek ve İş birliği Gereksinimleri

No	Hizmet Önceliği	Durum ve Kök Neden	Stratejik Gerekçe	Teknik Destek / Kaynak	İş birliği	KPI (Başarı Göstergeleri)	Olası Sonuç (Alınmazsa)	Beklenen Etki
1	Sosyo-mekânsal veri tabanının kurulması	Veri dağınık; KBS/CBS sistemi yok; karar alma sezgisel.	Veri temelli yönetim, afet-risk analizleri ve hizmet eşitliği sağlamak.	KBS tasarımı, mekânsal veri standardizasyonu.	Üniversiteler, TÜBİTAK, HBB	Veri seti sayısı, karar süresi, erişim oranı.	Planlama hatası, kaynak israfı, eşitsiz hizmet.	Şeffaf, hızlı ve veri temelli yönetim.
2	Projelere başvuracak teknik ekip yetiştirilmesi	Proje yazma kapasitesi sınırlı; fonlar kişisel çabayla takip ediliyor.	Mali sürdürülebilirlik, dış fonlara erişim ve kurumsal kapasite artışı.	PCM eğitimi, proje yönetim sistemi kurulumu.	DOĞAKA, AB Programları, UNDP	Alınan fon miktarı, hazırlanan proje sayısı.	Mali kayıplar, fırsat kaçırma, kapasite erozyonu.	Güçlü kurumsal yapı, sürdürülebilir finansman.

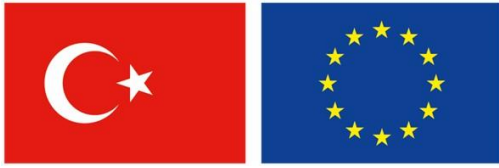

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

3	Atık yönetimi ve döngüsel ekonomi	Deprem sonrası atık artışı; geri dönüşüm kapasitesi düşük.	Çevre sağlığı, maliyet azaltımı ve yeşil ekonomi fırsatları.	Atık planlama, mobil ayrıştırma, geri kazanım modelleri.	ÇŞİDB, UNDP, Özel Sektör	Geri kazanım oranı, bertaraf süresi.	Çevre kirliliği, maliyet artışı, sağlık riski.	Temiz çevre, istihdam artışı, döngüsel ekonomi.
4	İyi örnek deneyim aktarımı	Ulusal–uluslararası bilgi birikimi kuruma entegre değil.	Yenilikçi uygulamaları yerelleştirmek ve hatasız öğrenme sağlamak.	Teknik çalışma ziyaretleri, iyi uygulama rehberleri.	UNDP, GIZ, Belediye Birlikleri	Düzenlenen çalıştay sayısı, uygulanan iyi örnek sayısı.	Tekrarlayan hatalar, yavaş öğrenme.	Hızlı uyum, yenilikçi çözümler, artan kurumsal kalite.
5	İklim Eylem Planı hazırlanması	İklim riskleri artıyor; plan yok; yeşil altyapı zayıf.	Sel, sıcaklık, kuraklık ve afet etkilerini azaltmak; uyum ve mitigasyon sağlamak.	İklim mühendisliği, emisyon envanteri, uyum stratejisi.	ÇŞİDB, TEMA, UNDP	Emisyon azaltımı, yeşil alan oranı, uyum göstergeleri.	İklim kaynaklı afetler artar; altyapı zarar görür.	Düşük karbonlu, iklim dirençli kent.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

3. Sivil Katılım Ekseninde Defne Belediyesi ve Hizmet Öncelikleri

Defne Belediyesi'nin yeniden yapılanma sürecine ilişkin 8 Ekim 2025 tarihinde yürütülen çalıştay, kurumun afet sonrası dönüşüm kapasitesini, güçlü yönlerini ve yapısal zorluklarını bütüncül biçimde ortaya koymuştur. Çalıştaylar, belediye birimleri, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve uluslararası örgütlerin katılımıyla gerçekleştirilmiş; elde edilen bulgular, kurumun hem fiziksel hem de kurumsal düzeyde karşı karşıya olduğu temel öncelikleri somutlaştırmıştır. Yapılan değerlendirmeler afet yönetimi, kurumsal kapasite, planlama sistematiği, katılım ve kapsayıcılık, yeşil dönüşüm ve dijitalleşme alanlarında çeşitli güçlü yönler, kısıtlar ve geliştirme fırsatlarını ortaya koymuştur. Bulgular, afet sonrası sürecin yalnızca fiziksel iyileştirme değil; aynı zamanda kurumsal öğrenme, sosyal dayanıklılık ve çevresel sürdürülebilirlik eksenlerinde çok boyutlu bir yeniden yapılanma gerektirdiğini göstermektedir. Bu kapsamda hazırlanan Tablo 3'te, çalıştay temalarına göre öne çıkan bulgulara yer verilmiştir. Bu tablo, çalıştay sürecinde öne çıkan değerlendirmeleri tematik başlıklar altında özetlemekte; Defne Belediyesi'nin geleceğe yönelik stratejik önceliklerini sistematik bir çerçevede sunmaktadır.

Tablo 3. Defne Belediyesi'ne Yönelik Çalıştayı Bulguları ve Tematik Değerlendirmeler

Tema Başlığı	Ana Bulgular – Özet
Afet Yönetimi ve Dirençlilik	Afet yönetimi ve dirençlilik kapasitesi gelişmekte olup deprem sonrası hizmetler STK işbirliğiyle yürütülmüş, ancak kaynak ve koordinasyon yetersizliği nedeniyle sınırlı kalmıştır.
Kurumsal Kapasite ve İşbirlikleri	Kurumsal işbirlikleri başlangıç düzeyindedir; UNDP, UNICEF, GIZ ile temaslar olsa da proje geliştirme ve fon yönetimi kapasitesi kurumsallaşmamıştır.
Planlama Kapasitesi ve Yenilikçi Yaklaşımlar	Defne Belediyesi yeniden inşa sürecinde planlama süreçlerinden büyük ölçüde dışlanmıştır; rezerv alan uygulamaları nedeniyle yerel planlama ve karar alma yetkisi zayıflamıştır.
Katılım, Kapsayıcılık ve Kırılgan Gruplar	Kadınlar, engelliler, yaşlılar ve çocukların hizmet ve karar süreçlerine erişimi sınırlıdır; kapsayıcı planlama yaklaşımı yerel politikalara tam olarak entegre edilmemiştir.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Yeşil Dönüşüm, Dijitalleşme ve Finansal Dayanıklılık

Yeşil dönüşüm ve dijitalleşme hedefleri mevcuttur; ancak teknik personel ve proje hazırlama kapasitesinin düşüklüğü uygulamayı zayıflatmaktadır.

Defne Belediyesi çalıştayında, afet sonrası yeniden yapılanma sürecinde sivil katılımın, sosyal dayanıklılığın ve kurumsal işbirliğinin güçlendirilmesi temel bir öncelik alanı olarak tanımlanmıştır. Katılımcılar, kent yönetiminin yeniden yapılanmasında sadece fiziksel altyapının değil, toplumsal bağların, demokratik temsilin ve kurumsal koordinasyonun da eşzamanlı biçimde güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu kapsamda geliştirilen öneriler Tablo 6'da özetlenmektedir.

Defne'de sivil katılımın mevcut durumu, deprem sonrası yeniden yapılanma sürecinde zayıflayan ancak potansiyel olarak yeniden güçlendirilebilecek bir yapıya sahiptir. Çalıştay bulgularına göre, belediye geçmişte kent konseyini ve bazı tematik çalışma gruplarını aktif biçimde yürütmüş olsa da, 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında bu mekanizmalar büyük ölçüde pasif hale gelmiştir. Yeniden inşa sürecinin merkezi yönetim eliyle yürütülmesi, belediyenin ve yerel halkın karar alma süreçlerinden dışlanmasına neden olmuştur. Bu durum, hem kurumsal temsil zayıflığına hem de vatandaşların planlama süreçlerine güveninin azalmasına yol açmıştır. Buna karşın, Defne'de sivil toplum oldukça canlı bir potansiyele sahiptir; çeşitli STK'lar, gençlik ve çevre odaklı girişimler yerel ölçekte aktif rol üstlenmektedir. Ancak bu gruplar ile belediye arasında sistematik bir iletişim ve koordinasyon mekanizması bulunmamaktadır. Bu bağlamda, Defne'de sivil katılımın güçlendirilmesi için birkaç temel öneri öne çıkmaktadır. Öncelikle Kent Konseyi'nin yeniden aktif hale getirilmesi ve afet sonrası planlama, çevre yönetimi, sosyal dayanışma gibi tematik alanlarda alt meclislerin kurulması gerekmektedir. Belediyenin, karar alma süreçlerinde şeffaflık sağlamak amacıyla "açık veri ve katılımcı izleme platformu" oluşturması, hem sivil denetimi hem de halkın güvenini güçlendirecektir. Ayrıca mahalle düzeyinde "Yerel Katılım Ofisleri" veya "Afet Gönüllü Ağı" kurulması, vatandaşların doğrudan planlama ve uygulama süreçlerine katılımını artırabilir. Üniversiteler, STK'lar ve meslek odalarıyla birlikte periyodik çalıştay ve forumlar düzenlenmesi, ortak vizyonun geliştirilmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Defne'de sivil katılımın güçlendirilmesi; yalnızca halkın yönetime dâhil edilmesini değil, aynı zamanda dayanıklı, kapsayıcı ve hesap verebilir bir yerel yönetim kültürünün inşasını ifade etmektedir. Bu doğrultuda kurulacak sürekli ve şeffaf katılım mekanizmaları, Defne'nin yeniden yapılanma sürecinde hem toplumsal güveni artıracak hem de planlama kararlarının meşruiyetini ve uygulanabilirliğini güçlendirecektir.

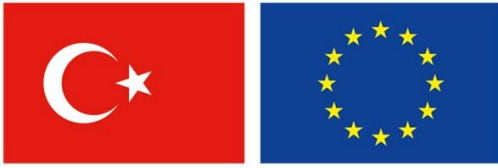

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Şekil 2. Defne'de sivil katılımın güçlendirilmesi

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Tablo 4. Defne Belediyesi'nin Sivil Katılım Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Öne Çıkan Hizmet Öncelikleri, Teknik Destek ve İş Birliği Gereksinimleri

No	Hizmet Önceliği	Durum ve Kök Neden	Stratejik Gerekçe	Teknik Destek / Kaynak	İşbirliği	Başarı Göstergeleri (KPI)	Olası Sonuç (Alınmazsa)	Beklenen Etki
1	İmar planlarının yenilenmesi ve yeşil alanların imara kapatılması	Mevcut planlar deprem öncesi döneme ait; yeşil alan kaybı ve düzensiz gelişim riski var.	Deprem sonrası güvenli yapılaşma, ekosistem korunması ve sürdürülebilir büyüme için kritik.	Plan yenileme desteği, ekolojik planlama, CBS tabanlı analizler.	ÇŞİDB, HBB, TEMA, Üniversiteler	Güncellenen plan oranı, korunan yeşil alan miktarı.	Kaotik yapılaşma, sel-ısı adası riski, güvenlik sorunları.	Güvenli, doğa temelli, mekânsal bütünlüğü sağlanmış kent.
2	Detaylı bir ihtiyaç analizinin yapılması	Afet sonrası ihtiyaçlar değişti; veri eksik; hizmet planlaması sezgisel ilerliyor.	Kaynakların doğru hedeflenmesi ve hizmet eşitliği için temel bir adımdır.	Sosyal-mekânsal analiz, anketler, veri toplama sistemleri.	UNDP, STK'lar, Akademi	Çıkarılan ihtiyaç raporu sayısı, veri kapsam oranı.	Yanlış kaynak tahsisi, hizmet eşitsizlikleri.	Veriye dayalı planlama, doğru önceliklendirme ve etkin hizmet.

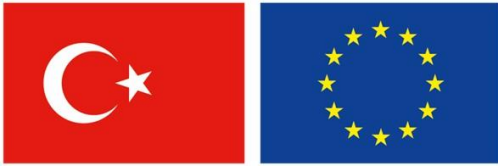

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

3	Suriyeliler başta olmak üzere kırılgan grupların durumunun netleştirilmesi ve kent mozaığının korunması	Kırılgan gruplara dair sistematik veri yok; demografik yapı hızla değişti.	Sosyal uyum, kültürel çeşitlilik ve kapsayıcı hizmet tasarımı için gereklidir.	Sosyal profil analizi, mahalle temelli saha çalışmaları.	Aile Bakanlığı, Göç İdaresi, UNICEF	Kapsanan kırılgan grup oranı, sosyal uyum göstergeleri.	Sosyal dışlanma, gerilim, uyumun bozulması.	Kapsayıcı, kültürel mozaığını koruyan toplum yapısı.
4	Projelerin ve belediye bütçesinin esnek kullanılması	Bütçe katı; afet sonrası değişen ihtiyaçlara uyum sınırlı; proje fonları parçalı.	Hizmet sürekliliği, kriz anlarında hızlı uyum ve finansal direnç için zorunlu.	Esnek bütçe modeli, performans bazlı bütçeleme, PCM destekleri.	Hazine, Kalkınma Ajansları, Dünya Bankası	Esnek bütçe oranı, kaynak kullanım verimliliği.	Hizmet kesintileri, mali kayıplar, uyum zayıflığı.	Sürdürülebilir finansman, hızlı uyum sağlayan belediye yapısı.

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Defne'nin 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında yeniden yapılanma süreci, yalnızca fiziksel iyileşme ve altyapı onarımından ibaret değildir; kentte kurumsal kapasite, toplumsal dayanıklılık, yeşil dönüşüm, sosyal kapsayıcılık ve katılımcı yönetim eksenlerinde çok boyutlu bir dönüşüm ihtiyacını ortaya koymuştur. Depremlerle birlikte ortaya çıkan kriz, Defne'nin hem fiziksel hem de sosyal-kurumsal açıdan ne kadar kırılgan olduğunu göstermiş ve yerel yönetimlerin afetlere hazırlık, müdahale ve iyileşme kapasitelerini yeniden tanımlamasını zorunlu hale getirmiştir. Bu bağlamda Defne Belediyesi öncülüğünde; belediye birimleri, mahalle temsilcileri, ulusal-uluslararası kuruluşlar, meslek odaları, akademik kurumlar ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla çalıştaylar, odak grup toplantıları ve mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte ortaya çıkan bulgular, Defne'nin yeniden yapılanmasında öncelikli müdahale alanlarını belirlemek amacıyla bütüncül bir çerçevede analiz edilmiştir. Yapılan değerlendirmeler, Defne'nin afet sonrası iyileşme ve yeniden yapılanma sürecinde 4 temel zayıflığını açıkça ortaya koymaktadır:

1. Kurumsal kapasite eksikliği, insan kaynağı yetersizliği ve proje yönetiminde dağınıklık,
2. Planlama altyapısının güncel olmaması, kent bilgi sisteminin bulunmaması ve veri eksikliği,
3. Atık yönetimi, su-enerji altyapısı ve yaşam destek hizmetlerinde süreklilik sorunları,
4. Kırılgan grupların görünürlüğünün düşük olması ve katılım mekanizmalarının biçimsel düzeyde kalması.

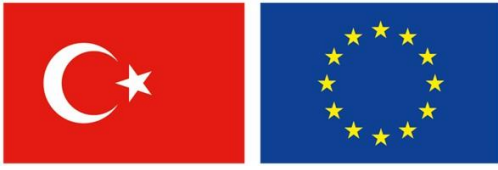
Ancak tüm bu zayıflıklara karşın, çalıştay çıktıları Defne'nin güçlü bir toplumsal dayanışma kültürüne, mahalle ölçeğinde aktif gönüllü ağlara ve belediye içinde yüksek bir dönüşüm motivasyonuna sahip olduğunu göstermektedir. Bu güçlü yönler, Defne'nin geleceğe dönük dirençli kent vizyonu için önemli bir potansiyel sunmaktadır. Bu çerçevede hazırlanan Tablo 5, Defne'nin dirençli, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kent olarak yeniden inşasını yönlendirecek temel stratejik yapıyı sunmaktadır. Tablo, üç ana tema altında yapılandırılmıştır:

- Planlama ve Kurumsal Kapasite, afet sonrası karar alma yapılarının güçlendirilmesi, kent planlarının güncellenmesi, yeşil alanların korunması ve veri tabanlı yönetim sistemlerinin kurulmasını içermektedir.
- Yerel Yönetimin Hizmet Öncelikleri, atık yönetimi, yeşil altyapı, çevresel sürdürülebilirlik, sosyal tesisler, dijitalleşme ve altyapı dayanıklılığı gibi alanlarda hizmet sürekliliğini sağlayacak bütüncül yaklaşimleri kapsamaktadır.

Implemented by

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

- Katılımcı Yönetişim ve Sosyal Dayanıklılık, kırılgan gruplara yönelik sosyal politika oluşturulması, mahalle temelli katılımın güçlendirilmesi, gönüllü ağlarının kurumsallaştırılması ve sosyal uyumun artırılması gibi uzun vadeli hedefleri tanımlamaktadır.

Tablo, her hizmet önceliği için Defne'ye özgü durum ve kök nedenleri, mülakat ve çalıştay bulgularını, stratejik gerekçeleri, teknik destek ve kaynak ihtiyaçlarını ve beklenen etkileri bütünleşik olarak sunmakta ve karar vericiler için uygulanabilir bir rehber niteliği taşımaktadır. Ayrıca önerilen eylemler, kısa vadede operasyonel müdahaleleri, orta–uzun vadede ise yapısal dönüşüm adımlarını içerecek şekilde kurgulanmıştır.

TASLAK

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Tablo 5. Defne Belediyesi – Bütüncül Yeniden Yapılanma ve Dönüşüm Çerçevesi

Tema	Hizmet Önceliği	Temel Sorun	0–12 Ay (Kısa Vadeli)	1–5 Yıl (Orta–Uzun Vadeli)	Başarı Göstergesi (KPI)
PLANLAMA & KURUMSAL KAPASİTE					
1	Planların yenilenmesi	Rezerv alan baskısı, plansızlık	Geçici imar ve plan taraması	Risk temelli, ekolojik imar yenilemesi	Güncellenen plan oranı
2	KBS & veri tabanı	Veri kaybı, dijital arşiv yok	Veri envanteri, CBS altyapısı	KBS + açık veri portalı	Dijital hizmet kullanımı
3	Kurumsal kapasite	Teknik personel ve proje deneyimi zayıf	Eğitim + yeni uzman istihdamı	Kalıcı proje yönetim birimi	Eğitim alan personel
4	Dijital belediye	Dijital sistem yok denecek düzeyde	Dijitalleşme eylem planı	Dijital yönetim merkezi	Dijital işlem oranı
5	Fon/hibe kapasitesi	Öz gelir düşük, fon erişimi sınırlı	Fon takip ve PCM eğitimleri	Proje ofisi + yeşil finansman	Alınan fon tutarı
YEREL HİZMETLER					
6	Yeşil dönüşüm	Yeşil alan kaybı, ısı adaları	Acil çevresel önlemler	Yeşil koridor, ekolojik onarım	Yeşil alan artışı

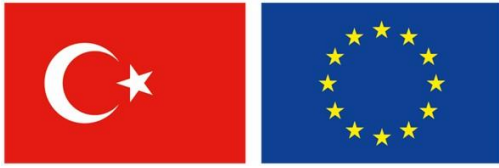

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

7	Enerji verimliliği	Enerji altyapısı verimsiz	Enerji denetimleri	Güneş enerji sistemleri, yeşil ulaşım	Enerji tüketim azalımı
8	Kamusal alan / kültür	Kamusal alan yıkımı	Geçici sosyal merkezler	Kamusal alan ve kültür yapıları	Yeni sosyal alan sayısı
9	Yerel ekonomi & istihdam	KOBİ kaybı, işsizlik	KOBİ destekleri	Üretim & istihdam merkezi	İstihdam oranı
10	Sosyal hizmetler	Kırılgan gruplar erişimde zorlanıyor	Çok dilli danışma	Sosyal uyum merkezi	Hizmet erişim oranı
KATILIMCI YÖNETİŞİM & SOSYAL DAYANIKLILIK					
11	Kent Konseyi	Kent Konseyi pasif	Konseyin yeniden aktivasyonu	Tematik meclisler	Katılım oranı
12	Mahalle katılımı	Temsil mekanizmaları yok	Katılım ofisleri	Mahalle meclisleri	Mahalle geri bildirim oranı
13	Dijital katılım	Geri bildirim tek yönlü	E-katılım portalı	Açık veri + bütçe izleme	Dijital kullanıcı sayısı
14	Psikososyal destek	Toplumsal travma yüksek	Psikososyal destek başlangıcı	Sosyal Dayanıklılık Merkezi	Destek verilen kişi sayısı

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

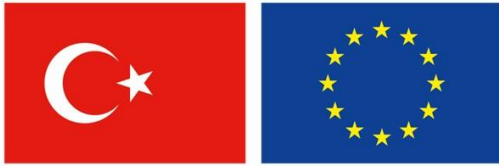
KISALTMALAR

Kısaltma	Açıklama
AB	Avrupa Birliği
BMZ	Alman Federal Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Bakanlığı (Federal Ministry for Economic Cooperation and Development)
GIZ	Alman Uluslararası İş birliği Kurumu (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit)
PACE	Post-Earthquake Assistance for Community and Environment — "Depremden Etkilenen Bölgelerde Yerel Kamu Hizmetleri için Katılımcı, Kapsayıcı ve Yeşil İyileşme Projesi"
RE-SEED	Resilience in Cities for Enhanced Environmental Development — GIZ tarafından yürütülen "Kentlerde Çevresel Dayanıklılığın Güçlendirilmesi" Projesi
HBB	Hatay Büyükşehir Belediyesi
TR63	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) bölge kodu; Adana, Osmaniye ve Hatay illerini kapsayan bölge planı alanı
DOĞAKA	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)

Implemented by

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Kısaltma	Açıklama
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (United Nations International Children's Emergency Fund)
CBS / KBS	Coğrafi Bilgi Sistemi / Kent Bilgi Sistemi
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SDG	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (Sustainable Development Goals)
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
PACE Hizmet Alanı	PACE projesi kapsamında tanımlanan tematik alanları (Yeşil Dönüşüm, Dijitalleşme, Katılım vb.) ifade eder
İEP	İklim Eylem Planı
KBS	Kent Bilgi Sistemi (belediye hizmet ve verilerinin dijitalleştirilmiş yönetim platformu)

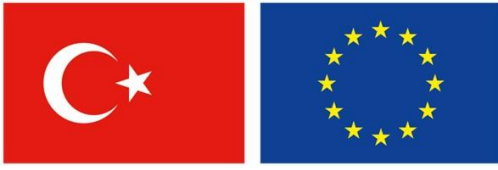
EK-1: GÖRÜŞÜLEN KURUM LİSTESİ VE ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ

Mülakat Katılımcı Listesi

Etüd ve Proje Müdürlüğü- Musa Eskiocak, Hüseyin Yeniocak

Afet İşleri Müdürlüğü- Soner Avcı

This Project is co-funded by the European Union and the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

Strateji ve Geliştirme Müdürlüğü- Mahir Kadioğlu

İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü- Ahmet Anıl Rudvan, Mehmet Topal

Park ve Bahçeler Müdürlüğü- Onur Fakioğlu

Sosyal İşletmeler Müdürlüğü- Ali Yunusoğlu

Çalıştay Katılımcı Kurumlar Listesi

STGM

Buradayız Hatay

SGDD-ASAM

Hatay BB İklim Değişikliği ve Sıfır Atık

Defne Bld.

Defne Gençlik Derneği

ALİKEV

Şehir Plancıları Odası

Yayınlayan Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) GmbH

Merkez Ofisler Bonn ve Eschborn, Almanya

Proje Depremden Etkilenen Bölgelerde Yerel Kamu Hizmetleri için Katılımcı, Kapsayıcı ve Yeşil İyileştirme Projesi (PACE)

Çankaya, Ankara, Türkiye

İçerik Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

İletişim pace@giz.de

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

